

Dosarul nr. 2ra-439/23
2-21050293-01-2ra-21032023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. S. Lazari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Buhnaci, M. Anton)

ÎNCHEIERE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Paraschiv Elena, reprezentată de avocatul Frumusachi Simion,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Paraschiv Elena împotriva Primăriei satului Chiperceni raionul Orhei și Paraschiv Vladimir, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, corectarea erorilor în proiectul de organizare a terenului, radierea dreptului de proprietate asupra unei suprafețe de teren și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Paraschiv Elena și a fost menținută hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central,

constată:

La data de 06 aprilie 2021, Paraschiv Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Chiperceni raionul Orhei și Paraschiv Vladimir, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, corectarea erorilor în proiectul de organizare a terenului, radierea dreptului de proprietate asupra unei suprafețe de teren și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, locuiește în gospodăria proprie din s. XXXXX raionul XXXXX. Accesul la gospodărie îl avea printr-un drum, numit fundătură cu lungimea de 35 metri și lățimea de 4 metri.

A susținut că recent, vecinul Paraschiv Vladimir, a îngrădit calea de acces la gospodăria proprie, începând ridicarea unei construcții. La adresările sale i s-a explicat că terenul îi aparține, respectiv îi aparține și dreptul de a construi. S-a adresat la primărie ca Paraschiv Vladimir să demoleze construcția neautorizată. Prin răspuns, primăria i-a comunicat că Paraschiv Vladimir este proprietar al terenului aferent și construcția este coordonată cu primăria.

Problema căii de acces 35x4, anterior a fost ridicată la primăria s. Chiperceni raionul Orhei și s-a stabilit că fundătura de drum între proprietățile lui Paraschiv Vladimir și reclamantă, se consideră teren de uz public și aparține autorităților publice locale. În anul 2018, Paraschiv Vladimir și-a perfectat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu nr. cadastral XXXXX cu includerea acestui segment de teren, în suprafața terenului aferent.

S-a invocat că segmentul de teren este drum public și reprezintă calea de acces a reclamantei la gospodăria sa.

În drept, reclamanta și-a motivat cererea conform art. 47, 95 din Codul Funciar.

A solicitat Paraschiv Elena anularea parțială a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu nr. cadastral XXXXX, eliberat pe numele lui Paraschiv Vladimir, în partea segmentului de teren cu suprafața de 35x4 metri, situat în intravilanul s. XXXXX raionul XXXXX; obligarea Primăriei s. Chiperceni raionul Orhei, să corecteze erorile comise în proiectul de organizare a terenului, cu amplasarea corectă a deținătorului de teren Paraschiv Vladimir; radierea dreptului de proprietate a lui Paraschiv Vladimir, asupra sectorului de teren 35 x 4 metri și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost respinsă acțiunea. S-a încasat de la Paraschiv Elena în beneficiul lui Paraschiv Vladimir cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 3 500 de lei.

La data de 01 decembrie 2021 Paraschiv Elena a declarat apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Paraschiv Elena și a fost menținută hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a conchis că dreptul de dispoziție asupra terenurilor ce aparțin autorității publice locale aparține Consiliului local, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren reprezentând doar însrisul eliberat de Primar întru executarea unui act administrativ de împrumut, emis de Consiliu, ce confirmă atribuirea de către Consiliul local a dreptului de proprietate.

Prin urmare, anularea parțială a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, eliberat pe numele lui Paraschiv Vladimir și radierea în parte a dreptului de proprietate al lui Paraschiv Vladimir nu poate fi realizată într-o acțiune împotriva părților din prezenta speță fără înaintarea pretențiilor de anulare parțială a deciziei Consiliului local privind atribuirea terenului în proprietate.

Or, în speță reclamanta/apelanta nu a probat că suprafața de teren atribuită în proprietatea intimatului ar constitui, potrivit unei decizii a autorității publice locale, cale de acces, respectiv nu a probat că prin titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren contestat în speță s-ar fi atribuit în proprietatea intimatului un teren public, contrar deciziei respective a Consiliului local de împroprietărire a acestuia.

Prin urmare, în lipsa unor probe ce ar dovedi că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nu corespunde deciziei administrației publice locale de atribuire a terenului în proprietate și în lipsa probelor ce ar dovedi caracterul de cale de acces publică suprafeței de teren invocate de apelantă, instanța de apel a atestat lipsa în speță a temeiurilor legale pentru admiterea acțiunii, inclusiv referitoare la pretinsa corectare solicitată de apelantă.

La data de 28 februarie 2023, Paraschiv Elena, reprezentată de avocatul Frumusachi Simion, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia Curții de Apel este neîntemeiată, care nu corespunde circumstanțelor stabilite în instanța de judecată, emisă în rezultatul interpretării eronate a normelor legale ce guvernează litigiul în cauză, precum și cu aprecierea arbitrară a probelor și înscrisurilor prezentate.

A precizat că instanța de apel în mod eronat a interpretat prevederile art. 26 și 43 al Legii nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și art. 42 și art. 47 din Codul Funciar.

A notat că instanța de fond și de apel eronat au constatat că nu a fost probat faptul că terenul cu lungimea de 35 metri și lățimea de 4 metri constituie drum public, or, prin dispoziția nr. 102 din 02 aprilie 2012 a primarului Primăriei Chipirceni este stabilit că drumul de care s-au folosit circa 20 de ani ambii vecini și anume familia Paraschiv Alexandru Zinovie și familia Paraschiv Vladimir Zinovie constituie teren de uz public și aparține autorității publice locale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 noiembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa avocatului Frumusachi Simion, prin intermediul poștei electronice, la data de 16 februarie 2023 (f.d. 164), iar în adresa recurentei Paraschiv Elena, prin intermediul oficiului poștal, la data de 17 februarie 2023, însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia (f.d.165).

Astfel, recursul, declarat la 28 februarie 2023, este în termen.

La 22 martie 2023, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Primăria satului Chiperceni raionul Orhei, Paraschiv Vladimir și Agenția Servicii Publice, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 176).

Prin referința depusă la 21 aprilie 2023, Paraschiv Vladimir a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Paraschiv Elena, reprezentată de avocatul Frumusachi Simion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Paraschiv Elena, reprezentată de avocatul Frumusachi Simion, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Paraschiv Elena, reprezentată de avocatul Frumusachi Simion, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Paraschiv Elena, reprezentată de avocatul Frumusachi Simion, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic